

Oy ParkPatrol Finland Ab**LAUSUNTO**

Toimitusjohtaja Lauri Mustonen

PL 25, 01201 Vantaa

Puh. 010 320 1051

lauri.mustonen@parkpatrol.fi

19.6.2012

Oikeusministeriö

oikeusministerio@om.fi

Oikeusministeriölle

Asia: Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi pysäköinninvalvonnasta annetun lain muuttamisesta ja laiksi pysäköinninvalvontaluvasta ja valvonta-avustajista (OM 9/41/2012).

Pyydettyinä lausuntonaan Oy ParkPatrol Finland Ab (jäljempänä ”ParkPatrol” ja ”yhtiö”) esittää kunnioittavasti seuraavan.

Johdanto

ParkPatrol pitää yksityistä pysäköinninvalvontaa koskevaa lakihanketta tärkeänä. Yksityiselle pysäköinninvalvonnalle on todellista tarvetta. Yksityisen pysäköinninvalvonnan yleistymisen seurauksena yksityisalueiden maankäyttö on tehostunut ja yleinen turvallisuus (mm. pelastusteillä) parantunut. Kysymys on täysin uudentlaisesta palveluliiketoiminnasta, joka on synnyttänyt uusia työpaikkoja. Yksityinen pysäköinninvalvonta on kaikin puolin yhteiskunnan edun mukaista.

Toimiala kaipa kipeästi lainsäädäntöä, jotta alalla usean vuoden ajan jatkunut epäselvä oikeustila saadaan päättymään. Alalla toimivien yritysten ja kuluttajien edun mukaista on, että alan toimijoille asetetaan ehtoja toiminnan harjoittamiselle ja ne saatetaan viranomaisvalvonnan piiriin.

Toimialan ongelmana on ollut se, että alan nopean kasvun ja sääntelemättömyyden seurauksena alalle on ilmestynyt epäkelpoja yrittäjiä. Tähän ongelmaan kuitenkin olisi tullut puuttua jo aikaisemmassa yksityistä pysäköinninvalvontaa koskevassa lakiesityksessä (HE 223/2010 vp) esittämällä toiminnan säätämistä luvanvaraiseksi. Tuolloin kuitenkin katsottiin, ettei yksityisen pysäköinninvalvonnan osalta ollut osoitettavissa seikkoja, jotka puoltavat toiminnan säätämistä luvanvaraiseksi (em. HE s. 40). Näinhän asia ei ole ollut, vaan tarve toiminnan säätämiselle luvanvaraiseksi on ollut koko ajan nähtävissä. Toiminnan esittäminen luvanvaraiseksi ja viranomaisvalvontaiseksi olisi mahdollisesti vaikuttanut aikaisemman lakiesityksen kohtaloon perustuslakivaliokunnassa.

Uusi lakiluonnos perustuu luvanvaraisuudelle. Se on positiivista, mutta muilta osin ParkPatrol on eri mieltä lakiehdotuksen lähtökohdista. Yksityisalueella tapahtuva pysäköinninvalvonta ja valvontamaksujen periminen eivät ole merkittävää julkisen vallan käyttöä. Perustuslaissa säädetyt sopimus- ja elinkeinovapaus sen sijaan edellyttävät nykymuotoisen yksityisen pysäköinninvalvonnan sallimista. Jos perustuslain katsotaan olevan esteenä nykymuotoisen yksityisen pysäköinninvalvonnan harjoittamiselle, toiminnan salliva lainsäädäntö tulee saattaa voimaan perustuslainsäätämisyjärjestyksessä.

Yksityisen pysäköinninvalvonnan herättämä vilkas oikeustieteellinen keskustelu huomioon ottaen yksityisen pysäköinninvalvonnan perustuslainmukaisuudesta olisi tullut kuulla laajasti eri oikeudenalojen edustajia. On vaikea ymmärtää, että lainsäädännöltään samankaltaisissa Pohjoismaissa toimialan kohtelu on täysin erilainen. Kunnallisilla ja poliisiviranomaisilla on entuudestaan vaikeuksia selviytyä niille säädetyistä tehtävistä. Lakiluonnoksen mukainen järjestely pysäköinninvalvonnassa ainoastaan lisää näiden viranomaisten tehtäviä.

Laki pysäköinninvalvonnasta

ParkPatrol pitää esitettyä kunnallista pysäköinninvalvontaa ja poliisia avustavaa menettelyä tarpeettoman raskaana ja viranomaiskoneistoa kuormittavana. Vaikuttaa siltä, että luonnoksessa on vähätelty ehdotetun lainsäädännön vaikutusta viranomaisten työmäärään. ParkPatrol tulee hakemaan lakiluonnoksessa tarkoitettua lupaa, jos lainsäädäntö tulee voimaan. ParkPatrol tytäryhtiöineen valvoo pysäköintiä noin 1.500 kohteessa ja kirjoittaa joka kuukausi noin 2.200 valvontamaksua. Jokaiseen valvontamaksuun liittyy vähintään 4 valokuvaa. Näin ollen yhtiö tulee toimittamaan viranomaisten tutkittavaksi kuukausittain noin 10.000 valokuvaa pysäköintivirheiden todentamiseksi. On selvää, että jo yksin ParkPatrol-konsernin vaikutus viranomaisten työmäärään on merkittävä.

Laki pysäköinninvalvontaluvasta ja valvonta-avustajista

ParkPatrol vastustaa pysäköinninvalvontaluvan myöntämistä luonnollisille henkilöille. Lainsäädäntö tosiasiaassa johtaisi palkkakustannusten ja työoikeudellisten velvollisuuksien välttämiseen, mikä ei ole lainsäädännön tarkoituksena. Esimerkiksi kunnat voisivat valtuuttaa yksityishenkilöitä valvomaan hallinnassaan olevien yksityisalueiden pysäköintiä. Työvoiman tarve olisi tuolloin pois kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta eikä tarvetta myöskään pysäköintivalvontayhtiön käyttämiselle olisi. Käytännössä yksityishenkilöt valvoisivat pysäköintiä vuokratalojen ja yksityisten taloyhtiöiden piha-alueilla. Tämä kuitenkin johtaisi tarpeettomiin konflikteihin asukkaiden välillä. Lain tarkoitus ei toteudu, mikäli viranomaisten resursseja kuluu pysäköinninvalvonnasta johtuvien konfliktien selvittämiseen. Yksityishenkilöillä ei ole samankaltaisia mahdollisuuksia vastata toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä (asiakaspalvelu) kuin toimintaa harjoittavilla yhtiöillä.

ParkPatrol katsoo, että pysäköinninvalvonnassa avustamisen lainmukaisuudelta vastaavalla henkilöllä tulisi olla sama kelpoisuus kuin kunnallisella pysäköinninvalvojalla eli oikeustieteen ylempi korkeakoulututkinto. Vaihtoehtoisesti kelpoisuuden osoittavana soveltuvana koulutuksena voitaisiin pitää esim. poliisin perustutkinnon tai liikenneopettajan tutkinnon suorittamista. Myös valvonta-avustajilta tulisi edellyttää laissa määriteltyä koulutusta. ParkPatrol on tehnyt usean vuoden ajan koulutusyhteistyötä Hyvinkään-Riihimäen aikuiskoulutuskeskuksen kanssa pysäköinninvalvojien koulutuksessa. Riittävänä koulutuksena voitaisiin yhtiön näkemyksen mukaan pitää esim. toiminnanharjoittajan järjestämää 50 tunnin koulutusta, joka pitää sisällään pysäköintiä koskevien sääntöjen ja vuorovaikutustaitojen opetusta. Selvitys koulutuksen sisällöstä ja sen suorittamisesta olisi toimitettava aluehallintovirastolle, joka selvityksen saatuaan toteaa valvonta-avustajan kelpoisuuden.

Muilta osin yhtiöllä ei ole lausuttavaa lakiluonnoksesta. Yhtiö pyytää mahdollisuutta erikseen lausua lakiluonnoksen pohjalta annettavasta hallituksen esityksestä.

Kunnioittavasti,

Oy ParkPatrol Finland Ab

Lauri Mustonen

Toimitusjohtaja